

EU's handels- og investeringsstrategi for det sydlige Middelhavsområde efter de arabiske forårsrevolutioner

Europa-Parlamentets beslutning af 10. maj 2012 om handel som middel til forandring: EU's handels- og investeringsstrategi for det sydlige Middelhavsområde efter de arabiske forårsrevolutioner (2011/2113(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Barcelonaerklæringen af 28. november 1995, hvormed der etableredes et partnerskab mellem Den Europæiske Union og landene i det sydlige Middelhavsområde, og til det arbejdsprogram, der vedtoges på denne konference,
- der henviser til sine beslutninger af 27. oktober 2005 om nyt skub i Barcelona-processen¹, og af 25. november 2009 om Euro-Middelhavspartnerskabet inden for økonomi og handel med henblik på den ottende konference mellem Euromedhandelsministrene²,
- der henviser til fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant til Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 8. marts 2011 om et partnerskab for demokrati og fælles velstand med det sydlige Middelhavsområde (COM(2011)0200),
- der henviser til fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 25. maj 2011 om en ny reaktion på et naboskab i forandring (COM(2011)0303),
- der henviser til meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 24. maj 2011 om en dialog om migration, mobilitet og sikkerhed med landene i det sydlige Middelhavsområde" (COM(2011)0292),
- der henviser til Euromedkøreplanen for handel for årene indtil 2010 og fremover, som vedtaget på Middelhavsunionens ottende handelsministermøde i 2009,
- der henviser til konklusionerne fra de Euro-Middelhavsministerkonferencer og sektorspecifikke ministerkonferencer, der er afholdt, siden Barcelonaprocessen blev indledt, navnlig konklusionerne fra Middelhavsunionens niende konference for handelsministrene, der afholdtes den 11. november 2010,
- der henviser til associeringsaftalerne for Euro-Middelhavsområdet mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater og Tunesien³, Israel⁴, Marokko¹,

¹ EUT C 272 E af 9.11.2006, s. 570.

² EUT C 285 E af 21.10.2010, s. 35.

³ EFT L 97 af 30.3.1998, s.2.

⁴ EFT L 147 af 21.6.2000, s.3.

Jordan², Egypten³, Libanon⁴ og Algeriet⁵ og Euro-Middelhavs-interimsassocieringsaftalen om handel og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og PLO til fordel for den Palæstinensiske Myndighed⁶;

- der henviser til afgørelse nr. 1/95 truffet af Associeringsrådet EF-Tyrkiet den 22. december 1995 om iværksættelse af slutfasen af toldunionen (96/142/EF)⁷,
- der henviser til frihandelsaftalen, kaldet Agadiraftalen, der undertegnedes den 25. februar 2004 af Jordan, Egypten, Tunesien og Marokko,
- der henviser til konsekvensanalysen af bæredygtigheden af Euro-Middelhavs-frihandelsområdet, der er udarbejdet af institut for udviklingspolitik og -forvaltning på universitetet i Manchester,
- der henviser til det regionale strategidokument (2007-2013) og det regionale indikativprogram for Euro-Middelhavs-partnerskabet (2007-2013) og de deri fastsatte mål⁸ samt Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 29. juli 2011 vedrørende anden del af det årlige handlingsprogram for 2011 til gavn for Middelhavsområdet, der finansieres under artikel 19 08 01 01 i Den Europæiske Unions almindelige budget⁹,
- der henviser til arbejdet i Euro-Middelhavs-faciliteten for investeringer og partnerskab, navnlig ministermødet, der fandt sted i Bruxelles den 12. juli 2011 og dets årsrapport for 2010 offentliggjort den 8. august 2011,
- der henviser til Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udviklings styrelsesråds afgørelse af 5. oktober 2011 om at afsætte midler til lande i det sydlige og østlige Middelhavsområde,
- der henviser til det arbejde, som Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen udfører,
- der henviser til arbejdet i Middelhavsunionen,
- der henviser til Rådets afgørelse af 14. december 2011 om vedtagelse af mandater om vidtgående og brede frihandelsdirektiver for Egypten, Jordan, Marokko og Tunesien,
- der henviser til sin beslutning af 6. april 2011 om den fremtidige europæiske politik for internationale investeringer¹⁰, af 7. april 2011 om revisionen af den europæiske

¹ EFT L 70 af 18.3.2000, s.2.

² EFT L 129 af 15.5.2002, s.3.

³ EUT L 304 af 30.9.2004, s. 39.

⁴ EUT L 143 af 30.5.2006, s. 2.

⁵ EUT L 265 af 10.10.2005, s. 2.

⁶ EFT L 187 af 16.7.1997, s. 3.

⁷ EFT L 35 af 13.2.1996, s. 1.

⁸ C(2007)0672.

⁹ C(2011)5381.

¹⁰ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0141.

naboskabspolitik - den sydlige dimension¹, og af 14. december 2011 om revisionen af den europæiske naboskabspolitik²,

- der henviser til alle de beslutninger, som Europa-Parlamentet har vedtaget i forbindelse med det arabiske forår, om retten til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed som grundlæggende og universelle værdier, der er nødvendige for en demokratisk og økonomisk udvikling,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 48,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om International Handel og udtalelser fra Udenrigsudvalget og Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter (A7-0104/2012),
- A. der henviser til, at det arabiske forår er den største politiske forandring i det europæiske naboskab siden Berlinmurens fald og har givet EU mulighed for at matche sine kommercielle og udenrigspolitiske interesser med sine kerneværdier for menneskerettigheder, demokrati og et frit samfund; der henviser til, at EU i henhold til artikel 8 i traktaten om Den Europæiske Union skal udvikle særlige forbindelser med sine nabolande med det formål at skabe et område med velstand og godt naboskab, der bygger på Unionens værdier og er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser baseret på samarbejde, hvilket er den eneste nøgle til permanent stabilitet, sikkerhed og økonomisk udvikling og fremgang i Europa;
- B. der henviser til, at EU har enekompetence på det handels- og investeringspolitiske område, og at dette forhold giver EU mulighed for effektivt at reagere på omvæltningerne og bidrage til de økonomiske og sociale fremskridt i de sydlige Middelhavslande;
- C. der henviser til, at Lissabontraktaten definerer international handel som en af de tre grene i EU's optræden udadtil og kræver sammenhæng med dens øvrige politikker: udenrigshandel og international udvikling; der henviser til, at handel altid har været en grundpille i naboskabspolitikken, og dette er blevet understreget i Kommissionens meddelelse om "En ny tilgang til nabolande i forandring og "Et partnerskab for demokrati og fælles velstand med det sydlige Middelhavsområde";
- D. der henviser til, at der er en opfattelse i civilsamfundene i landene i det sydlige Middelhavsområde om, at EU bør yde en mere proaktiv hjælp i forbindelse med de politiske og økonomiske forandringer i disse lande;
- E. der henviser til, at den økonomiske og politiske genopbygning i kølvandet på det arabiske forår ikke overvåges af regionale institutioner, der spiller samme type rolle, som Europarådet og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) gør i Central- og Østeuropa og Centralasien;
- F. der henviser til, at der ikke findes nogen finansieringsinstitutioner specifikt for Euro-Middelhavsområdet, men at de erfaringer, som Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD) har gjort sig i forbindelse med overgangen i Central- og Østeuropa

¹ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0154.

² Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0576.

i de seneste år, burde give den mulighed for at spille en positiv rolle i de sydlige Middelhavslande; noterer med beklagelse, at der er adskillige EU-medlemsstater, som endnu ikke har ratificeret ændringerne af EBRD-aftalen, der vil hjælpe banken til at blive fuldt funktionsdygtigt i Middelhavsområdet;

- G. der henviser til, at økonomierne i landene i det sydlige Middelhav indtil videre er blevet styret af udemokratiske ledere og til gavn for et fåtal, ofte uden at der er blevet taget højde for de mest sårbare behov; der henviser til det faktum, at mange diktatorer nu er blevet afsat, hvilket nu medfører nye muligheder for at åbne op for regionens økonomier og skabe en ægte markedsøkonomi,
- H. der henviser til, at EU allerede har indgået toldunion med Tyrkiet, og at der eksisterer frihandelsaftaler med landene i det sydlige Middelhav, undtagen Syrien, som ikke undertegnede den endeligt forhandlede pakke, og Libyen, hvor man afbrød forhandlingerne i februar, da der udbrød borgerkrig;
- I. der henviser til, at medlemskab af Verdenshandelsorganisationen (WTO) ikke er en forudsætning for at indgå i handelsforhandlinger, hvilket fremgår af handelsbestemmelserne i associeringsaftalerne med Libanon og Algeriet, interimsaftalen med de palæstinensiske områder, de afbrudte forhandlinger med Libyen og den ikke-ratificerede aftale med Syrien;
- J. der henviser til, at Euro-Middelhavs-frihandelsområdet, der er det mest ambitiøse økonomiske projekt under Barcelonaerklæringen, ikke som planlagt blev realiseret i 2010 på grund af konflikter i regionen og manglende engagement internt i regionen (syd-syd);
- K. der henviser til, at den økonomiske krise i 2008 direkte har påvirket de vigtigste økonomiske drivkræfter i landene i det sydlige Middelhav, og at den sociale og politiske uro, der har været i Tunesien, Egypten, Syrien og Libyen under det arabiske forår, yderligere har forværret den økonomiske afmatning i disse lande; der henviser til, at ikke alle landene i det sydlige Middelhav har oplevet det arabiske forår på samme måde, eftersom det stadig er de gamle regimer, der sidder ved magten i nogle lande, mens andre i længere tid har haft social uro, som svækker deres økonomier yderligere;
- L. der henviser til, at det arabiske forår har afdækket strukturelle og systemiske handels- og skattemæssige svagheder i regionen, navnlig en tilbøjelighed til kraftige prisstigninger på råvaremarkederne, og at enhver ny handelsstrategi for Middelhavsområdet skal finde løsninger på disse mangler, øge fødevarerikkerheden og sætte en stopper for finansiel spekulation i fødevarer, hvis man skal gøre sig håb om, at strategien kan indfri borgernes forhåbninger,
- M. der henviser til, at vedvarende arbejdsløshed, især blandt unge, og mangel på handelsmæssig spredning stadig er bekymrende; der henviser til, at omfanget af den langfristede strukturelle arbejdsløshed og det uformelle arbejde, herunder børnearbejde, fortsat er stort i de fleste lande i det sydlige Middelhav og er blevet yderligere forværret i de lande, som har oplevet alvorlig social uro under det arabiske forår; der henviser til, at Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) anslår, at regionen er nødt til at skabe ca. 25 mio. nye job i det næste årti for at opretholde det nuværende beskæftigelsesniveau,

- N. der henviser til, at unge (i alderen 10-19) udgør 20 % af befolkningen, og at arbejdsløshedsprocenten for personer mellem 15 og 24 ligger på ca. 25-30 %, samtidig med at kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet stadig er meget lav; der henviser til, at arbejdsløsheden er særlig høj blandt universitetskandidater, hvilket fører til hjerneflugt og spild af menneskelige ressourcer,
- O. der henviser til, at det er i Den Europæiske Unions største interesse at sigte højt, hvad angår økonomisk samarbejde, og vedtage en strategi, som er gensidigt fordelagtig, ansvarlig og fleksibel, og som bygger på støtte til overgang til demokrati og beskyttelse af menneskerettighederne;

Generelle overvejelser

1. mener, at det arabiske forår er uden historisk sidestykke og blev skubbet i gang af folkenes ønske om frihed, demokratiske rettigheder og forbedret levestandard; giver udtryk for sin dybfølte sorg over dem, der mistede livet i kampen for at omstyrte korrupte diktaturer;
2. er bevidst om, at der som resultat af disse ofre er en enorm forventning i samfundene i landene i det sydlige Middelhav om, at EU vil yde en meget større og mere fair støtte til demokratiske reformer og en sund økonomisk udvikling til gavn for alle;
3. bemærker, at resultaterne af revolutionerne under det arabiske forår endnu ikke er fuldt konsoliderede, og at EU skal handle hurtigt for at gennemføre sin "handel som middel til forandring"-dagsorden, eftersom handel, ud over de umiddelbare økonomiske fordele, er et effektivt middel til at konsolidere demokrati og fremme stabilitet, da handel hjælper til at forhindre korruption, gøre det lettere at nå en mere retfærdig fordeling af velstand og give befolkningen som helhed beføjelser; opfordrer de nationale overgangsmyndigheder til at gennemføre en fredelig overgang til et ægte demokrati; opfordrer indtrængende de nationale myndigheder til at respektere deres folks ret til at demonstrere fredeligt, og opfordrer dem til at afholde sig fra enhver form for voldelig undertrykkelse;
4. glæder sig i denne forbindelse over iværksættelsen af Taskforcen EU-Tunesien - den første taskforce, der er blevet nedsat sammen med et land beliggende i det sydlige Middelhavsområde - med henblik på at sikre en bedre koordinering af EU-støtte og international støtte til landets politiske omstilling; glæder sig over, at Europa-Parlamentet deltog i det første møde; anmoder næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant og Kommissionen om fortsat at inddrage Europa-Parlamentet i dette og fremtidige initiativer; glæder sig over, at der i Parlamentet er blevet nedsat en overvågningsgruppe for det sydlige Middelhavsområde med henblik på at overvåge EU's reaktion på krisen i Middelhavslandene;
5. glæder sig over det retfærdige og åbne valg, der for nylig blev afholdt i Tunesien, og som - sammen med økonomiske, lovgivningsmæssige og sociale reformer - sætter et godt eksempel for andre lande i regionen; understreger den store betydning, som frie og retfærdige valg har for at kunne sikre disse landes sammenhængskraft gennem oprettelse af demokratiske og pluralistiske institutioner og for dermed at lægge fundamentet for en øget stabilitet og moderniserede socioøkonomiske strukturer, der i sig selv er en nødvendig forudsætning for at kunne tiltrække internationale investeringer og skabe bæredygtig vækst; understreger behovet for, at demokratiske forandringer ledsages af

økonomiske, lovgivningsmæssige og sociale reformer med henblik på at åbne og modernisere disse landes socioøkonomiske strukturer;

6. mener, at den offentlige udlandsgæld, som landene i Nordafrika og Mellemøsten har, er af odiøs karakter, i betragtning af at gælden blev opbygget af diktaturer, primært gennem den politiske og økonomiske elites personlige berigelse og køb af våben, der ofte er blevet anvendt til undertrykkelse af deres egne befolkninger; opfordrer derfor til at genoverveje eftergivelse af denne gæld og især den gæld, som relaterer til militærudgifter;
7. beklager europæiske virksomheders rolle i forbindelse med eksport af våben og produkter med dobbelt anvendelse til undertrykkende regimer og i forbindelse med teknologiske afbrydelser, der er organiseret af diktaturer; opfordrer Kommissionen til at opstille retningslinjer, således at EU-virksomheder i sådanne situationer handler på en måde, der er i overensstemmelse med Unionens grundlæggende principper;
8. understreger, at handels- og investeringspolitikken er EU's enekompetence og skal levere innovative og konkrete instrumenter med sigte på at nå Unionens udenrigspolitiske mål om demokrati, fremgang, stabilitet og fred i regionen;
9. anerkender, at EU er nødt til at vedtage en koordineret politik med hensyn til de sydlige Middelhavslande, men advarer mod en "one size fits all"-tilgang til det arabiske forår, eftersom de sydlige Middelhavslande, selv om de har mange indbyrdes ligheder, har været underlagt forskellige former for undertrykkende regeringer, varierer med hensyn til niveauet af deres økonomiske udvikling og står over for forskellige sociale og demografiske udfordringer;
10. understreger, at en af Europa-Parlamentets primære funktioner er at styrke den politiske dialog, den gensidige forståelse og tilliden mellem Europa og tredjelande, herunder de sydlige Middelhavslande, hvor Parlamentet bør fokusere på at udbrede og fremme demokratiske reformer, fuldgyldige frihedsrettigheder og retsstatsprincippet; understreger, at disse vigtige opgaver, baseret på direkte relationer, også kan være en metode til vurdering af, om kommende kriterier opfyldes (set i lyset af det skete og de fremskridt, der er gjort), og til at foretage de nødvendige justeringer i associeringsaftaler, især inden for handel, investering og finanser;
11. er klar over, at EU i de seneste 10 år har fremmet en dybere og mere omfattende tilgang til frihandelsaftaler med ledere i størstedelen af de sydlige Middelhavslande, uanset forhandlingspartnernes åbenbare mangel på demokratisk legitimitet; understreger den umiddelbare bekymring for stabiliseringen af den demokratiske proces i forbindelse med opbygningen af nye sociale og politiske institutioner, som derefter kan fungere som legitimerede og informerede partnere i forhandlinger om handelsaftaler;
12. påpeger, at EU er verdens største forbrugermarked, som der kun skal gives adgang til, hvis partnerlandene seriøst forpligter sig til bilateral åbning af markederne, hvis de økonomiske reformer kommer hele befolkningen i partnerlandet, herunder de mest sårbare, til gode, og hvis passende politiske, sociale og miljømæssige forpligtelser gennemføres og opfyldes;
13. gør opmærksom på, at mange af de sydlige Middelhavslande har et stort økonomisk potentiale, med store mængder iboende aktiver og naturressourcer, som, hvis de håndteres

korrekt, giver mulighed for økonomisk vækst og udvikling på begge sider af Middelhavet; mener, at der derfor bør træffes de nødvendige foranstaltninger og mekanismer for at garantere nogle tilsvarende sociale, miljømæssige og plantemæssige standarder;

14. glæder sig over den af Kommissionen påtænkte skræddersyede "bottom up"-tilgang, der er baseret på konditionalitet og stærkere differentiering inden for rammerne af den nylige ENP-revision, og princippet om "mere for mere", der sikrer en mere målrettet bistand til hvert enkelt EU-naboland og garanterer, at finansieringen svarer til de politiske ambitioner, og mener, at fremskridt med hensyn til demokratiske reformer og individuelle frihedsrettigheder bør modsvares af en lignende proces på det økonomiske og handelsmæssige område med ledsagende frihedsrettigheder til at starte og drive virksomhed med henblik på at afvikle de oligarkier, som traditionelt har domineret landene i det sydlige Middelhav;

Brede og vidtrækkende frihandelsaftaler og andre handelsinstrumenter

15. bemærker, at EU allerede har indgået præferencehandelsaftaler med mange lande i det sydlige Middelhav via associeringsaftalerne; understreger ikke desto mindre, at ingen af disse processer er blevet helt afsluttet, og er overbevist om, at der stadig findes et stort potentiale for en uddybning af de økonomiske forbindelser, navnlig på det lovgivningsmæssige område, med det langsigtede mål om integrering med EU's indre marked;
16. glæder sig derfor over, at Rådet har givet bemyndigelse til at åbne forhandlinger om brede og vidtrækkende frihandelsaftaler med Egypten, Jordan, Marokko og Tunesien, så snart de nødvendige forberedelser er gennemført; mener, at den efterfølgende fastlæggelse af anvendelsesområde bør trække på erfaringerne fra forberedelsesfasen med de østlige partnerlande og samtidig anerkende den store politiske betydning af at undgå unødige forsinkelser for de partnere, der er klar til at indlede forhandlinger; finder det nødvendigt at inddrage og høre alle sociale kræfter, især ngo'er og fagforeninger, fra begyndelsen af handelsforhandlingerne;
17. er bekymret over, at Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EEAS) endnu ikke har offentliggjort detaljer vedrørende kriterierne for "mere for mere", som, sammen med fastlæggelsen af anvendelsesområdet, skal bedømme, om et land er støtteberettiget og klart til at indgå en bred og vidtrækkende frihandelsaftale; opfordrer derfor EEAS til at opstille disse kriterier, så processen bliver gennemsigtig og partnerlandene på forhånd ved, hvor der skal foretages justeringer; insisterer på, at respekten for demokratiske institutioner og grundlæggende rettigheder, herunder ytringsfrihed, foreningsfrihed, beskyttelse af religiøse mindretal og overholdelse af international arbejdsmarkedsret, ILO-konventioner, FN's konvention om barnets rettigheder og initiativer, som tilskynder til afskaffelse af dødsstraf, skal indgå centralt i denne proces, og mener, at den skal kunne reagere på væsentlige forbedringer eller forringelser i partnerlandene i forberedelsesfasen og under selve forhandlingerne; insisterer på, at der i forbindelse med fastsættelsen af anvendelsesområdet bør fastsættes en passende grad af økonomisk åbning og et mål for, hvordan de forskellige samfundslag nyder godt af handel og direkte udenlandske investeringer;
18. minder om, at frihandelsaftaler ikke er et mål i sig selv, og at de bør være til gavn for det enkelte land; fastholder, at handelsbestemmelserne bør understøttes af styrkede

menneskerettighedsklausuler indeholdende forbedrede bestemmelser for overvågning og gennemførelse samt et ambitiøst kapitel om bæredygtig udvikling med en central rolle for civilsamfundet, herunder bestemmelser om virksomhedernes sociale ansvar (CSR), som skal styrke det fælles ejerskab over processen;

19. glæder sig over, at der fokuseres på handelshindringer "bag grænserne" og tilpasning til EU-retten, men bemærker, at der stadig er plads til yderligere forhandlinger om tarifnedsættelser for visse landes vedkommende; understreger, at EU for at brede og vidtrækkende frihandelsaftaler skal være virkelig værdifulde for landene i de sydlige Middelhavslande skal være klar til at gøre en yderligere indsats på følsomme områder, såsom inden for landbrug og modus IV-tjenester; bemærker i den sammenhæng, at EU faktisk har et betydeligt handelsoverskud på landbrugsområdet i forhold til disse lande;
20. anmoder Kommissionen om specifikt at støtte og fremme Fair Trade og økologiske landbrugsinitiativer, navnlig til støtte for husmandsbrug, producenter og andelsforetagender, som en måde at integrere bæredygtige landbrugspraksisser og udvikling af landdistrikterne på, og samtidig udvikle forsyningskæden med henblik på at overbevise europæiske forbrugere om produkternes kvalitet, sporbarhed og sociale og miljømæssige egenskaber;
21. understreger, at landbruget, som beskæftiger mere end en tredjedel af den aktive befolkning i det sydlige Middelhavsområde, og udviklingen af landdistrikterne har afgørende betydning for stabiliseringsprocessen, fordi dette især under forhold med forøget volatilitet på verdensmarkederne bidrager til at forbedre fødevarerikigheden, fremme en mere ligelig indkomstkæbelse og -fordeling, fremme jobskæbelsen samt integrationen af kvinder og husmandsbrug i økonomien;
22. glæder sig derfor over Kommissionens planer om at støtte udviklingen af landdistrikterne ved hjælp af programmet "europæisk naboskabsfacilitet vedrørende landbrug og udvikling af landdistrikterne", som vil integrere investeringsstøtte og udvikle den administrative kapacitet ved at tage udgangspunkt i EU's bedste praksis for udvikling af landdistrikter med henblik på at fremme moderniseringen af landbrugsproduktionen i overensstemmelse med EU's kvalitets- og fødevarerikhedsstandarder;
23. glæder sig også over Kommissionens tilsagn i den fælles meddelelse af 25. maj 2011 (COM(2011)0303) om at finansiere pilotprogrammer til udvikling af landbruget og landdistrikterne og til støtte for regional udvikling med udgangspunkt i EU's omfattende erfaring på disse områder og gennem en optimal udnyttelse af et tæt samarbejde med De Forenede Nationers Fødevarer- og Landbrugsorganisation (FAO), Verdensbanken og evt. EIB;
24. opfordrer EU til at støtte både udviklingen af en sund landbrugsproduktion og udviklingen af landdistrikterne i regionen for at bekæmpe fattigdommen, som er en konstant plage i landdistrikterne, og styrke stabiliseringsprocessen; understreger i den forbindelse betydningen af institutionelle og infrastrukturelle forbedringer (på områder som kunstvanding, håndtering, oplagring, emballering, transport, markedsføringssystemer og adgang til tjenesteydelser) ud over de teknologiske forbedringer samt betydningen af uddannelses- og undervisningsprogrammer især for kvinder og i situationer, hvor producenterne er dårligt organiseret og civilsamfundet er svagt, i betragtning af, at disse faktorer også hæmmer udviklingen af en effektiv landbrugsproduktionssektor;

- understreger den rolle, som konsulenttjenester spiller i forbindelse med formidling af viden; understreger, at den globale bekymring over miljø- og klimaændringer bør være en afgørende bevæggrund til at fremme bæredygtig anvendelse af naturressourcer og energi og kompatible produktionsmetoder; understreger, at diversificering af produktionen med henblik på at øge modstandskraften i tilfælde af markedssvingninger og miljøkriser bør fremmes i betragtning af en stigende global fødevareefterspørgsel;
25. kræver i øvrigt for at undgå social og miljømæssig dumping mellem de berørte lande og mellem disse lande og EU, at de foranstaltninger, Kommissionen foreslår, giver mulighed for at styrke iværksættelsen af nyskabende foranstaltninger til fremme af lokal knowhow, uddannelse i producentorganisation og udvikling af de lokale og regionale markeder i forbindelse med udvekslingen af bedste praksis mellem landene og med EU, således som det tidligere har været tilfældet i forbindelse med førtiltrædelsesprocedurerne og forbindelserne med EU's nabolande;
 26. henleder opmærksomheden på det potentielle bidrag, som en større integration mellem landene i Nordafrika og landene Syd for Sahara kan yde, og understreger, at det er nødvendigt at træffe foranstaltninger på globalt plan for at undgå den form for ensidige foranstaltninger, der ofte træffes som reaktion på fødevarekriser og ekstreme vejr-situationer.
 27. understreger, at direkte udenlandske investeringer er særligt vigtige for den økonomiske udvikling i landene i det sydlige Middelhav, da investeringerne enten er utilstrækkelige eller i alt for høj grad rettet mod industrier, der udvinder råmaterialer; beder Kommissionen sikre, at de brede og vidtrækkende frihandelsaftaler samt investeringsbestrebelse i regionen koordineres med henblik på at støtte økonomisk diversificering;
 28. bemærker dog, at tidligere forsøg på at forhandle sektorbestemte ordninger via associeringsaftalerne ikke har været særligt vellykkede; beder Kommissionen om at skabe incitamenter for landene i det sydlige Middelhav til at forhandle om investeringer og andre såkaldte "Singaporeemner", såsom tjenester, der vedrører brede og vidtrækkende frihandelsaftaler; mener, at Kommissionen, i givet fald, bør anvende asymmetrisk gennemførelse og være fleksibel med hensyn til de berørte landes følsomme sektorer;
 29. fremhæver betydningen af at supplere åbningen af handel med mere omfattende teknisk støtte til partnerlandene og deres virksomheder, så de kan få mest muligt ud af de tilbudte muligheder; anerkender, at EU allerede tilbyder denne bistand, men mener, at disse programmer i højere grad skal målrettes mod SMV'er gennem en udvidelse af Aid for Trade-initiativet;
 30. anmoder Kommissionen om at benytte brede og vidtrækkende frihandelsaftaler til tilpasning af standarder på det lovgivningsmæssige område, navnlig vedrørende tekniske standarder og forskrifter, sanitære og plantemæssige foranstaltninger, gennemsigtighedsregler for offentlige indkøb, forbrugerbeskyttelsespolitik, regler for beskyttelse af de intellektuelle ejendomsrettigheder, handels-/toldlettelser og fjernelse af ikke-toldmæssige handelshindringer; påpeger, at der ikke lægges tilstrækkelig vægt på et sådant samarbejde i associeringsaftalerne, og at EU's engagement i dette bør øges;
 31. glæder sig, hvad dette angår, over de ekstra ressourcer, der er øremærkede til teknisk

samarbejde, og insisterer på, at de skal stilles til rådighed så hurtigt som muligt for Kommissionens Generaldirektorat for Udvikling og Samarbejde (GD DEVCO) og decentraliseres til de lokale EU-delegationer;

32. anerkender, at frihandelsaftaler bør være hovedmålet, men er klar over, at Kommissionen i mellemtiden gennemfører sektorbestemte forhandlinger i henhold til de eksisterende associeringsaftaler, herunder ordninger om overensstemmelsesvurdering og godkendelse af industriprodukter, landbrugs- og fiskeriaftaler, tjenesteydelses- og investeringsaftaler og ordninger til bilæggelse af tvister; opfordrer Kommissionen til ligeledes at overveje en opdatering af de eksisterende sektoraftaler med lande, hvor tilbuddene kan forbedres, men hvor der ikke umiddelbart er mulighed for en frihandelsaftale; anmoder Kommissionen om nøjere at overveje, hvornår og hvordan disse processer skal integreres i de fremtidige frihandelsaftaler, og sikre, at et mistet medlemskab af EU's generelle præferenceordning i 2014 ikke vil medføre en negativ indvirkning for de sydlige Middelhavslande for så vidt angår adgangen til EU's marked;
33. kræver, at Kommissionen også udarbejder en strategi for de "mere for mere"-partnere, som der enten ikke er indgået en forhåndsaf tale med, eller som ikke direkte er mål for frihandelsaftaler, særligt lande som Libyen og Libanon, som endnu ikke er medlemmer af Verdenshandelsorganisationen; understreger, at selv om den tekniske bistand, som skal hjælpe disse lande med at opnå medlemskab af Verdenshandelsorganisationen, bør fortsætte ufortrødent, er dette ikke i sig selv tilstrækkeligt og bør, i det relevante omfang, suppleres med ordninger, der er forenelige med Verdenshandelsorganisationen, og som vil være gavnlige på kortere sigt;

Styrkelse af SMV'er som et redskab til økonomisk demokratisering

34. er overbevist om, at en vellykket handelsmæssig strategi for regionen vil styrke SMV'erne, der repræsenterer op mod 30 % af beskæftigelsen i nogle lande; anerkender betydningen af mikrovirksomheder, der udgør 98,1 % af SMV'erne i Egypten, 97,8 % i Marokko, 89,1 % i Jordan, men blot 9,2 % i Tunesien;
35. er bekymret over det store antal ikke-registrerede SMV'er, der er aktive på det "sorte marked", og over, at procentdelen af uformel beskæftigelse (undtagen landbrug) i visse sydlige Middelhavslande er så høj som 70 %; er overbevist om, at EU's handelsstrategi bør motivere ikke-registrerede virksomheder til at lovliggøre sig, hvis regionen skal opleve virkelig økonomisk vækst; opfordrer indtrængende Kommissionen til at understøtte administrative kapacitetsopbyggende programmer, især med hensyn til virksomhedsregistrering, beskæftigelse og sociale anliggender, og rette særlig opmærksomhed mod opbygningen af kapacitet på det retslige område, eftersom dette vil sikre en bedre forberedelse i forhold til at gennemføre de nødvendige reformer;
36. beklager, at SMV'er og kooperativer har meget begrænset adgang til investeringer, og insisterer på behovet for at give behørig adgang til finansiering via pålidelige, tilgængelige og brugervenlige mikrokredit- og modgarantiordninger ydet af Den Europæiske Investeringsbank (EIB); mener, at sådanne ordninger vil give støttemodtagerne mulighed for at innovere og omstrukturere på en måde, som sætter dem i stand til at udnytte potentialet i EU's indre marked;
37. fremhæver vigtigheden af at fremme iværksætterier ved at træffe de nødvendige

foranstaltninger til at skabe et miljø, som tilskynder samfundet til at engagere sig i sådanne aktiviteter; ville navnlig glæde sig over en anden fase af Invest in Med-programmet, hvis specifikke mandat er at fremme samarbejdet mellem SMV'er og deres repræsentative organisationer i EU's medlemsstater og i landene i det sydlige Middelhavsområde;

38. anerkender den rolle, som EIB via FEMIP (Euro-Middelhavs-faciliteten for investeringer og partnerskab) spiller med hensyn til at hjælpe SMV'er i det sydlige Middelhav; glæder sig over beslutningen om at hæve loftet for aktiviteterne i regionen med 1 mia. EUR, som vil bringe disse aktiviteter i regionen op på 6 mia. EUR for de kommende tre år; bekræfter igen, at EIB specifikt bør målrette sine investeringsprojekter mod SMV'er og udviklingen af infrastrukturprojekter, navnlig energiinfrastruktur, i betragtning af regionens potentiale og den støtte, som EU kan bidrage med til dens udvikling og udnyttelse; insisterer på, at EIB skal øge sin administrative kapacitet med henblik på at kontrollere sine formidlende partnerbanker, der distribuerer "globale lån" efter kriterierne i EU's mål for foranstaltninger udadtil, og således gøre den fuldt ansvarlig over for offentligheden med hensyn til dens transaktioner;
39. glæder sig over, at Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD) er begyndt at involvere sig i Middelhavsområdet, og de ekstra midler, der er garanteret af EU og diverse individuelle medlemsstater, til bankens aktiviteter; opfordrer indtrængende Rådet og Europa-Parlamentet til hurtigt at vedtage ændringerne af EBRD-aftalen, der vil hjælpe banken til at blive fuld funktionsdygtig i Middelhavsområdet; mener, at der bør stilles flere bevillinger til rådighed for EBRD's investeringer i regionen, og at SMV'er bør være hovedmodtagere af disse investeringer; opfordrer de sydlige Middelhavslande til at bevise deres engagement ved at anvende principperne for demokrati, pluralisme og markedsøkonomi, så de kan få adgang til investeringer i henhold til bankens vedtægter;
40. er overbevist om, at fleksibel bevægelighed for forretningsfolk over grænserne er vigtig for et frihandelsområdes gode funktion; er af den opfattelse, at EU bør skabe større sammenhæng mellem Unionens indvandrings- og handelspolitik.
41. noterer sig, at mange forretningsfolk fra de sydlige Middelhavslande, som skal deltage i møder, uddannelse eller har andre forretningsmæssige ærinder i EU, stadig oplever problemer med at opnå visum; glæder sig i lyset heraf over, at Kommissionen i sin nylige meddelelse om "En dialog om migration, mobilitet og sikkerhed med landene i det sydlige Middelhavsområde" påtænker at indgå visumlempelsesaftaler med henblik på at fremme mobiliteten for bl.a. forretningsfolk; mener, at procedurerne vedrørende "integritet" og "pålidelighed" for visa bør forenkles, og beder Kommissionen forhandle sådanne aftaler samtidig med handelsforhandlingerne for at sikre, at gennemførelsen af dem ikke bliver for bureaukratisk for SMV'erne;

Styrkelse af Agadirprocessen

42. beklager, at et Euro-Middelhavs-frihandelsområde ikke blev oprettet før 2010 og håber, at alle partnere vil bruge den mulighed, som det arabiske forår har skabt, til at fremme de nødvendige reformer for at danne et velfungerende og fuldt udviklet frihandelsområde, uden at det medfører konkurrenceforvridning i forhold til EU-producenter;
43. foreslår, at der i forbindelse med indførelsen af en frihandelspolitik gennemføres

regelmæssige undersøgelser af virkningen heraf i form af en aktiv og løbende overvågning af denne politiks indvirkning på EU's sydlige Middelhavslande med henblik på at skabe positive resultater for borgerne, økonomien og produktionssystemerne i de forskellige lande;

44. understreger, at man bør glæde sig over landespecifikke handelsstrategier, men at sådanne aftaler ikke bør være til skade for regional integration; beklager, at syd-syd-handelen stadig er meget begrænset, og bemærker i den forbindelse, at kun 6 % af importen til lande i det sydlige Middelhavsområde havde oprindelse i andre lande i det sydlige Middelhavsområde i 2009, sammenlignet med 40 % fra EU; opfordrer de nye demokratisk valgte regeringer til at være mere åbne end deres forgængere over for handel med nabolandene;
45. erkender, at Agadirgruppen er det eneste eksempel på en samlet indsats for syd-syd-handelen, og opfordrer underskriverne til at udvide rækkevidden og medlemskredsen af dette handelssamarbejde; beder Kommissionen fortsætte sin støtte til gruppen, så den kan udgøre hjørnестenen i opbygningen af EU's fremtidige handelsstrategi;
46. beder desuden Kommissionen om at inkludere en vis fleksibilitet i de brede og vidtrækkende frihandelsaftaler, som vil muliggøre sammenfletning af enkeltaftaler med Agadiraftalen, så der dannes et indre Euro-Middelhavs-frihandelsområde;
47. bemærker med tilfredshed den forestående iværksættelse af den handels- og investeringsfremmende mekanisme, der skal være den database, der gør det muligt for økonomiske aktører at opnå opdaterede oplysninger om handels- og investeringsvilkår i regionen; insisterer på, at denne mekanisme bør fremmes aktivt over for virksomhederne i de sydlige Middelhavslande og udvikles til et funktionelt instrument for det mellemregionale erhvervsliv og ikke blot til at fungere som et informationsværktøj;
48. glæder sig over den regionale konvention om pan-Euro-Middelhavsregler for præferenceoprindelse, som bør omfatte fuld efterlevelse af den tekniske aftale mellem EU og Israel om produkter fra bosættelserne; anmoder Kommissionen om at fremskynde fastsættelsen af nye oprindelsesregler i henhold til pan-Euro-Med-konventionen senest ved udgangen af 2013, hvor de sydlige Middelhavslande mister GSP-præferencerne og de gunstige oprindelsesregler under denne ordning;

Fremme af viden og direkte kontakter

49. opfordrer medlemsstaterne til at spille en større rolle i EU's strategi for det sydlige naboskab ved at tilvejebringe omfattende stipendieprogram for studerende fra de sydlige Middelhavslande af begge køn og med alle socioøkonomiske og etniske baggrunde, navnlig inden for økonomi, erhvervsliv, it, kommunikation og handel; opfordrer Kommissionen og næstformanden/den højtstående repræsentant til straks at foreslå oprettelse af Euromed-Erasmus- og Da Vinci-programmer; er af den opfattelse, at andre aktører i regionen, såsom Golfstaternes Samarbejdsråd (GCC), har været mere effektive til at yde støtte til de sydlige Middelhavslande; mener, at disse udvekslinger kan skabe varige forbindelser til fremtidige forretningspartnere i de sydlige Middelhavslande;
50. minder om den rolle, som kunstnere, kulturelle aktører og bloggere har spillet med hensyn til at give visse arabiske civilsamfund mulighed for at frigøre sig fra diktaturer og bane

vejen for demokrati; opfordrer EU til at sikre integrering af dimensionen om kulturelt samarbejde i sin handelspolitik, herunder fælles initiativer inden for kunst, uddannelse, medier, internet og andre vigtige sektorer med henblik på at fremme menneskerettigheder og demokrati;

51. opfordrer til snarlig oprettelse af EU-handelskamre for partnerlande, som kan fungere som kanaler til fremme af fælles handelsaktiviteter og gensidige udvekslinger mellem økonomiske partnere, herunder seminarer og messer; beklager, at der ikke findes bilaterale EU-handelskamre i regionen ud over handelskammeret for EU og Israel;

Maksimering af EU-indsatsens virkning

52. fastholder, at Kommissionens handelsinitiativer skal understøttes af en kraftigere tilstedeværelse af lokale EU-embedsmænd på handelsområdet; beklager det faktum, at EU-delegationen kun har én handelsembudsmand i Tunesien og overhovedet ikke er til stede i Jordan, selv om der gennemføres procedurer for undersøgelse af rækkevidden for vidtgående og brede frihandelsaftaler i disse lande;
53. finder det endvidere afgørende, at EU fuldt ud koordinerer sin handel, sine investeringer og sine finansielle støtteaktiviteter i regionen med henblik på at give indsatsen maksimal positiv indvirkning; er bekymret for, at det betydelige antal aktører både internt i EU og i partnerlandene selv samt andre eksterne aktører kunne betyde, at kritiske bestræbelser vil være spildte eller "overlappende" på grund af manglende koordinering;
54. understreger behovet for tættere koordinering i regionen mellem finansieringsinstrumenter inden for den europæiske naboskabspolitik, såsom naboskabsinvesteringsfaciliteten, og de forskellige EU-, internationale og regionale finansieringsinstitutioner, herunder EIB, EBRD og Verdensbanken, med henblik på at garantere maksimal effektivitet og sammenhæng; beder Kommissionen føre an i koordineringen af disse bestræbelser;

o

o o

55. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, EIB, EBRD, stats- og regeringscheferne samt parlamenterne i medlemsstaterne og i landene i det sydlige Middelhavsområde og til Middelhavsunionen.